

Portugal

Superguiden till pensionärlivet i solen – betyg på fem länder

Bengt och Monica Axén lever drömmen om Provence

1 av 4

MIN EKONOMI sön 05 feb 2017

■ ■ I dagarna landar de orange kuverten i Sveriges brevlådor – och för många blir pensionsbeskedet en rejäl kalldusch: kan man leva på det här?

■ ■ Tiotusentals svenskar har valt att pröva tanken i varmare EU-länder, och faktum är att äventyret är möjligt även om man inte är mångmiljonär.

■ ■ För den som tänker tanken – här är guiden till ett äldre liv i solen. Hur funkar pensionen utomlands, vad kostar det att bo – och finns det någon sjukvård att lita på?

■ ■ Aftonbladets Arne Höök och Lotte Fernvall har mött svenskarna som tagit steget fullt ut, och valt att leva livet efter - jobbet i solen i söder.

■ ■ Del 4 av 4: "Jag får sämre vård om jag flyttar hem till Sverige", säger Bengt, 76, efter två hjärtinfarkter.

Klimat, livskvalité och respekt för äldre är huvudord för de svenskar som pensionerat sig utomlands.

De allra flesta får dessutom mer kvar av sin pension i andra EU-länder.

De allra flesta får dessutom mer kvar av sin pension i andra EU-länder.

Med två hjärtinfarkter bakom sig kan Bengt Axén jämföra svensk och utländsk sjukvård i detalj.

– Allt är bättre i Frankrike, säger Bengt.

"Svensk sjukvård är bäst i världen" – det tror vi svenskar gärna. Bengt och Monica säger att det är en myt, och att den omvårdnad och hjälp de behövt och ibland behöver är långt bättre till och med i den lilla byn Belgentiere i [Provence](#).

– Vi har en distriktsläkare och tre distriktssköterskor i byn. Ringer man får man tid samma eller nästa dag, säger Monica.

– Här finns ingen sjukvårdskris! Inga väntetider!

Nyckeln heter "Carte Vitale", ett litet plastkort alla utlandspensionärer i [Frankrike](#) får. Kortet ger till full tillgång till franska sjukhus och mottagningar.

– Sättet man blir omhändertagen på härnere är outstanding, säger Bengt.

Sverige känns inte tryggt

Han fick en första hjärtinfarkt för tio år sedan, före flytten till Frankrike, och hamnade på Danderyds sjukhus utanför Stockholm.

– Jag skrevs ut efter tre dagar. När jag drabbades igen härnere kom ambulansen på fem minuter, och den uppföljning de gjorde var helt annorlunda. Jag fick ligga inne tio dagar på sjukhuset i Toulon. Jag hade faktiskt ingen aning om att sjukvården här är så mycket bättre.

Nu har just det blivit en tankeställare: att flytta hem till Sverige och överfulla akutmottagningar känns inte tryggt.

– Många som blivit äldre gör det ändå, vid 70 plus. Men då handlar det oftast om språket, att de vill kunna prata med sin läkare på svenska, säger Bengt.

– Men ser man till omsorgen, att de kommer hem om man behöver det, det går inte att jämföra. Dessutom är det mycket billigare att besöka en läkare här.

FOTO: LOTTE FERNVALL

”Portugal är Europas Kalifornien”

Vi stöter på Nisse Upström, 64, på en marknad i Estoril strax utanför Lissabon. Han är en färsking i [Portugal](#), flyttade ner i november och renoverar nu ett hus i Cascais med sin fru.

– Allt gick skapligt fort, säger Nisse. Vi hade ett ställe utanför Åre och slädhundsverksamhet när tanken dök upp. Vi trodde huset skulle vara svårsålt, men hade tur, en annan draghundsentusiast köpte både slädar och hus.

– Sedan fyllde vi en container med det vi kunde ta med oss till Portugal. Sålde av det vi kunde, resten eldade vi upp på gården...

I Nisses fall fanns en mindre firma med i bakgrunden – det är förmånliga skattevillkor för den som säljer företag och flyttar till Portugal. Men det avgjorde ingenting.

– Vi ville helst flytta till Kalifornien, säger Nisse, men det var för dyrt. Då tänkte vi på Portugal – det är lite av Europas Kalifornien. Vi tittade på Algarvekusten men det var ingenting för oss, för mycket ”pensionärscentrum”. Vi hade bott länge på landet, nu ville vi till en stad. Vi har hittat en svensk kille, men annars är alla grannar portugiser.

Det blev fyra resor ner i jakt på rätta huset, var och en på 5–6 dagar.

– Huset vi köpte var mer nedgången än vi först trodde, så det är en del jobb. Och det är många andra regler som gäller när man köper härnere – alla hus måste till exempel vara amorterade innan man fyller 75, säger Nisse. Så vi får betala av på elva år.

I Sverige är det ofta svårt för pensionärer att låna till ny bostad, men utomlands gäller andra villkor. Det går att låna.

En livförsäkring som garanti för bostadslån är till exempel ofta obligatorisk, men Nisse fick god hjälp av en svensk storbanks utlandsavdelning i Luxemburg. Att de man tar hjälp av har kunskap om andra länder är viktigt, säger Nisse, och tipsar om att lokala skattemyndigheter sällan kan regelverken för den som vill flytta:

– De kan ingenting, och slarvade bort våra papper. Huvudkontoret i Stockholm (Solna) är det som gäller.

Vad ska du och din hustru göra som solpensionärer?

– Måla om och riva träväggar, och se vad livet ger. Jag gillar att fiska, jag kanske ska köpa en liten båt. Och så ska vi gå på kurs i portugisiska.

LÄS OCKSÅ

PLUS Så fick svenskarna sitt drömliv i Provence

LÄS OCKSÅ

PLUS ”Varför gjorde vi inte det här tidigare?”

LÄS OCKSÅ

PLUS Anne och Lars om drömflytten: ”Det här är som Sverige var förr”

FAKTA

Så funkar utlandspensionering

✓ Sverige har internationellt sett höga skatter på pensioner. Den som flyttar utomlands får i många länder betydligt mer kvar av sin inkomst. Framför allt gäller det privata tjänstepensioner, som ITP.

• Skattorna på dis pensioner utomlands varierar. EU har ingen gemensam skattesats. Istället har Sverige tecknat så kallade dubbelbeskattningsavtal med en rad länder.

[LÄS MER](#)

✚ och 🇪🇺 på fem länder för dig som längtar till solen

Portugal

- ▶ Nollskatt på privata tjänstepensioner under tio år.
- ▶ Låg kostnadsnivå, 30-40 procent av den svenska.
- ▶ Räknas som ett av Europas minst terrorutsatta länder.
- ▶ Nästan alla under 40 talar engelska, även äldre ibland.
- ▶ Goda förmåner för den som säljer svenskt företag.

- ▶ Klimatet – varmare än Sverige, men betydligt kallare än vid Medelhavet
- ▶ Relativt liten grupp svenskar, runt 4 000 totalt
- ▶ Stigande fastighets/bostadspriser

Frankrike

- ▶ Udda och förmånligt dubbelbeskattningsavtal, nästan all pension beskattas i Frankrike, och lägre än i Sverige, med fransk sambeskattning, räkna med 15 procent mot 30 i Sverige.
- ▶ Låga skatter på låga pensioner.
- ▶ Stillastående eller sjunkande fastighetspriser i många områden, som Bretagne, Normandie eller Languedoc.
- ▶ Stor andel svenska utflyttade, minst 50 000 i landet totalt.
- ▶ Korta flygresor, 2–3 timmar till de flesta städer från Arlanda.

- ▶ Språket – få fransmän kan eller vill tala annat än franska.
- ▶ Levnadskostnader jämförbara med Sveriges.
- ▶ Har arvsskatt och förmögenhetsskatt.

Spanien

- ▶ Klimatet – spanska sydkusten är Medelhavet som bäst, även vintertid.
- ▶ Stor, etablerad svensk-koloni. Svenska kyrkan, många föreningar – runt 100 000 svenskar är bosatta minst halvårsvis i landet.
- ▶ Språket – allt fler talar engelska.
- ▶ Prutman på bostäder – Spanien har förbyggt sig på många orter.
- ▶ Goda flygförbindelser året runt.

- ▶ Sämre skattefördelar jämfört med många andra EU-länder. Har arvsskatt.
- ▶ Sjunkande fastighetspriser på oklar sikt – svenskar som köpt tors/kan inte sälja och flytta hem vid behov.
- ▶ "Ghetto-stämpel" – den stora gruppen skandinaver stundtals segregerad i egna områden.

Italien

- ▶ Mat, vin och kulturhistoria. Kanske i avseendet Europas mest åtrådda land för pensionärer.

- ▶ Klimatet – det är Medelhavet längs kusterna.
- ▶ Städerna – Rom, Milano och Florens rymmer allt en svensk kan önska av internationell shopping och kvalitet.
- ▶ Låga skattefördelar jämfört övriga varma EU-länder.
- ▶ Tung byråkrati.
- ▶ Språket – italienare föredrar italienska.
- ▶ Dyrare bostadspriser och levnadsomkostnader jämfört med andra Medelhavsländer.

Thailand

- ▶ Klimatet – tropiskt och garanterat varmt året runt.
- ▶ Kostnadsnivån – under hälften mot den svenska.
- ▶ Relativt stor svensk-koloni, runt 20 000 personer på årsbasis, tillkommer turisterna.

- ▶ Saknar EU-rättigheter vad gäller sjukvård.
- ▶ Långa flygresor.
- ▶ Osäkert politiskt läge.

Kom igång: 6 första stegen till ett liv som pensionär i solen

- 1 Bestäm var ditt/ert drömboende finns. Tänk inte pengar och skatt, tänk din dröm. I de flesta länder utomlands kan du leva på din pension på minst likadana villkor som i Sverige. Ofta bättre.
- 2 Leta efter boende på internet. Svenska Hemnet räcker långt för att få en bild av priser på hus och lägenheter utomlands. För många länder finns också särskilda sajter – för Frankrike till exempel green-acres.com
- 3 Kontakta en mäklare, res ner och se på plats vad som erbjuds och vad du/ni kan ha råd med. Tänk drömmen igen – vill jag ha stad, by, landsbygd? Hur långt blir det med flyg och bil för vänner och barnbarn?
- 4 När beslutet är fattat – kontakta skattemyndigheten i Sverige. Beslut om utflyttning och besked om sink-skatt kan ta upp till åtta veckor. Obs att lokala skattemyndigheter ibland inte har all kunskap som krävs – vänd dig till huvudkontorets utlandsavdelning i Solna.
- 5 Kontakta Försäkringskassans avdelning för internationell vård i Visby för beställning av sjukvårdsintyg inom EU. Intyget heter E121. Du behöver senare – när du fått din sjukvård utomlands godkänd – även intyget "Rätt till sjukvård i Sverige", via samma avdelning på Försäkringskassan.
- 6 Boka flytt – och tänk på att det ofta kan bli betydligt billigare att välja en utländsk firma än en svensk. Det kan skilja tiotusentals kronor.

Så mycket lägre blir skatten – land för land

Sparsam skatt är ett svenskt företag som specialiserat sig på att hjälpa svenskar som funderar på en utlandsflytt, främst pensionärer:

– Det finns givetvis skattefördelar utomlands, men det går aldrig att få till en fungerande flytt och ett nytt liv om man bara räknar pengar, säger Göran Andersson. Man måste längta och vilja mer än till plånboken.

Den som vill börja att titta just där kan ändå få god hjälp av exemplen som följer – de visar ungefärliga skillnader i pensionsinkomst efter skatt i fem olika länder.

Samtliga är gjorda av Aftonbladet med hjälp av Sparsam skatt.

✓ Exempel 1:

Anders och Anna är gifta och har arbetat inom privat tjänstesektor.

Båda har en allmän (statlig) pension på 16 000 kronor. Anders har på det en tjänstepension från ITP på 5 000 kronor i månaden, Anna får 8 000 kronor från ITP.

I Sverige blir den gemensamma årliga skatten 169 596 kronor, ungefär 31 procent.

Frankrike: Med den franska sambeskattningen blir den gemensamma årliga skatten 43 280 kronor, ungefär 8 procent. Anna och Anders får alltså 126 316 kronor mer att leva på varje år.

Spanien: Här blir den totala skatten 105 740 kronor, ungefär 20 procent. Anders och Anna får varje år som pensionärer 63 856 kronor lägre skatt i det nya landet.

Thailand: Den gemensamma årliga skatten blir här 94 294 kronor, drygt 17 procent. Paret får 75 302 kronor lägre skatt jämfört med i Sverige.

Portugal: Den effektiva skatten för Anders och Anna blir i Portugal knappt 12 procent, eller 63 094 kronor. De får 106 502 kronor mer att leva på varje år.

Italien: Anna och Anders får betala 139 800 kronor per år i skatt, alltså ungefär 26 procent. De får 29 796 kronor mer kvar efter skatt varje år.

✓ Exempel 2:

Lena och Martin har vardera allmän pension på 12 000 kronor i månaden. Lena har en tjänstepension i privatsektor på 2 000 kronor i månaden, Martin har mer, 4 000 kronor. Med genomsnittlig svensk kommunalskatt blir den totala skatten i Sverige 98 700kr, drygt 27 procent.

Frankrike: Med den franska sambeskattningen blir den gemensamma årliga skatten 12 700 kronor, ungefär 3,5 procent. Lena och Martin får då 86 000 kronor mer att leva på varje år.

Spanien: Här blir den totala skatten 57 600 kronor, ungefär 16 procent. Martin och Lena får varje år som pensionärer 41 100 kronor lägre skatt i Spanien.

Thailand: Den gemensamma årliga skatten blir här som i Spanien, 57 600 kronor, runt 16 procent. Paret får 41 100 kronor lägre skatt jämfört med i Sverige.

Portugal: Den effektiva skatten för Lena och Martin blir 43 200 kronor, omkring 12 procent. De får 55 500 kronor mer att leva på varje år.

Italien: Lena och Martin får betala 89 800 kronor per år i skatt, alltså ungefär 25 procent. De får 8 800 kronor mer kvar efter skatt varje år.

Källa: www.sparsamskatt.se

